

A szegényvédelem és az ügyvédek.

Irta: Dr. Örfly Imre országgyűlési képviselő.

Az ügyvédek jelentős rétege az elmúlt esztendőben, ha ez egyáltalában lehetséges volt, még nagyobb nyomorba jutott, mint, amilyenbe ezelőtt sanyilóeött. Ezt aligha kell bizonyítanom.

Aki valamelyest is, vonatkozásban van ezekkel a kisebb keresetű és egyre jobban lerongyolódó ügyvédrétegekkel, az megállapíthatja, hogy ezek milyen halatlatlanul nehéz viszonyok között vannak. Csak a budapesti kamarának egy számát ismertetem, amely szerint az 1914.-évi, tehát Nagy-Magyarország nagy fővárosának ügyvédeltszáma, 2390 volt, és ez Csonka-Magyarország fővárosában 3168-ra szaporodott. Ez azért is súlyos tünet, mert az ügyek, természetesen Csonka-Magyarország fővárosában semmiesetre sem lehetnek nagyobb számúak, mint voltak a nagy ország fővárosában, nem is szólva a gazdasági depresszióról.

De még egy másik számot is említhetnek. Ez a Kamara kénytelen volt 218 ügyvédnél eltekinteni a nyug- és tagejjáruléktól, ettől a legelementárisabb fizetési kötelezettségtől, egyszerűen azért, mert lehetetlen volt ezt a mérsékelt összeget tőlük bekívanni. Érthető tehát, hogy úgy a Kamara, mint — és ezt alá kell huznom, — az igazságügyminiszter, aki miniszteri székhének elfoglalása óta a legnagyobb szeretettel és ambícióval foglalkozik az ügyvédi társadalommal, az ügyvédi gazdasági kérdésekkel, ezeknek a kérdéseknek egyre aktuálisabb voltát maga is érzi. Egy különösen fontos, az ügyvédi társadalomra egyre jobban nehezedő

kérdésre kell rámutatnom, ez pedig a szegényvédelem kérdése.

Mindnyájan érezzük, akik objektív megfigyeléseket teszünk, hogy a gazdasági helyzetnek egyre nehezebbé vált a folytán egy különleges szimptoma, egy ügyvédelles hangulat alakult ki országsszerte. Mert a gazdasági helyzet folytán egyre szaporábbá váló végrehajtások és árverések, különösen a kisebb embereknél, azt a különleges helyzetet eredményezik, hogy nagyon gyakran összecserélik a hitelezőt, a türelmetlen és végrehajtható hitelezőt, a hitelező ügyvédjével, aki csak a hitelező akaratát hajtja végre.

Miután itt, bizonyos fokig, kis embereknek és adósoknak egyre nehezebbé vált helyzete és a végrehajtások és árverések folytán kialakult egy ilyen hangulat, rá kell mutatnom az érem másik oldalára is. Az egyre jobban nehezedő gazdasági helyzet, ugyanis, az ügyvédi társadalomra rendkívül súlyos terhet is ró. Egyre jobban emelkedik a szegényvédelem terhe, amely a világ egyetlen egy államában sincs, a szegényekre nézve, oly liberálisan és az ügyvédekre nézve, oly terhelően szabályozva mint nálunk.

Ha összehasonlítást teszünk akár a nehéz gazdasági és finansziális helyzettel küzdő Németországgal, ahol 20 millió pengőt kitevő összeget utalt ki az állam a szegény védelmet ellátó ügyvédi karnak, akár a velünk egyformán nehéz gazdasági viszonyok között levő Auszriával, ahol csak a bécsi területén 155 ezer schilling külön jutalekot kapott a kamara a sze-

gényvédelemért, de ha végignézzünk Belgiumon, Hollandián, Olaszországon, Svédországon és a többi szegény védelmet bevezetett országok ügyvédeknek, e tekintetben való, helyzetén, megállapíthatjuk, hogy a szegényvédelem sehol sem oly terhes az ügyvédekre, mint nálunk, ahol a szegényvédelem teljes terhet az ügyvédi társadalom, minden ne térítés nélkül kénytelen viselni, mi egyedül áll az egész világon az ügyvédi foglalkozás terén.

Amikor tehát az ügyvédi társadalommal szemben gyakran nem

is egészen alapos támadásokkal jönnek, nem szabad elfeledni, hogy az ügyvédi társadalom igen gyakran olyan közfunkciót teljesít, amelynek teljesítéséért semmi ellenértéket nem kap és amely igen súlyos anyagi terhet jelent számára, nem is említve az illeték előlegezési és egyéb olyan kötelezettségeket, amelyek szintén páratlanul súlyosak és amelyek tekintetében, aligha lesz elkerülhető, a rövid időn belül való novelláris és az ügyvédek javára való rendezés.

Német-magyar viszony.*

Irta: Petrőczy Gyula.

A német magyar viszony vizsgálata a magyar vagy azonnal kuruccá keményedik, vagy elismeréssel van minden iránt ami német. — Így történelmi — (családi hagyományok) nevelés szerint két nagy párta oszlik német kérdésekben a magyarság. Csekély azoknak a magyaroknak a száma, akik előítélet nélkül lehetőleg tárgyilagosan próbálják megítélni a két nemzetnek egymáshoz való viszonyát, a jövő tennivalóit.

A kuruc magyar bőséges érvel talál azon állításának bizonyítására, hogy „mégis huncut a német” s bizonyos osztrák részről elkövetett sorozatos magyar ellenes történelmi atrocitásokat hajlandó a „nagy németek” rovására is könyvelni, mondván: német akár osztrák, akár porosz német; egy kutya, ne higgy neki magyar. Felszínes eljárásnak lehetne nevezni a németet az osztrákkal egy kalap alá vonni. Viszont nem lehet letagadni azt sem, hogy az osztrák részről elért kulturális, gazdasági, politikai tért nyertes, végeredményben a germán fajnak, — tehát a németországi németeknek is — haszna s mintegy a Deutschland Deutschland über alles gondolatnak érvényesülését jelenti.

A másik magyar a rázott kolomp egyhanguságával nem tud mást, csak a németet dicsérni.

Hajmeresztő egyoldalúsággal folyton azt vitatja, hogy a magyarságnak a né-

*A cikk sok megállapítását nem írjuk alá s csak mint érdekes felfogást közöljük.

metség oldalán a helye s a jövő megépítését csak és kizárólag német segítséggel hajthatja végre. Minden reggel szenzációs híreket tud mondani ujabbnál újabb német találmányokról, hadigépekről, emberpusztító eszközökről, melyekkel egy napon a német a levegőből fogja Európát felpörkölni. Ilyen magyarok meglehetősen sokan vannak s bizony nagyobb nyereségei ők a német imperializmusnak, mint a lassan ébredő magyar öntudatnak.

Van azonkívül egy harmadik csoport. Az álláspont nélküliek csoportja. Ezek körében a mindenhez, mindenáron való alkalmazkodás etikája lett jelszav.

Nem szorul bizonyításra, hogy amint helytelen és szimpla a két előbbi elfogult álláspont, éppen olyan káros az utóbbi is.

A német választásokkal kapcsolatban nagyon sok véleményt hallottam, olvastam arról, hogy milyen viszonyoknak kell kialakulni a magyar és német nép között. Az elhangzott vélemények, közlemények azonban jó 70%-ban elhallgatnak, vagy elfelejtjenek olyan — szorosan a kérdéshez tartozó — tényköruményeket, melyek kihagyásával a német-magyar viszonyt felfogásom szerint tárgyilagosan vizsgálni nem lehet.

A tartományi széttagoltságban jelentéktelenkedő németiséget Bismark markolta egy erős, veszedelmesen növekedő erejű egységes Németországgá és — mászolta frissre oly ríktó színekkel, hogy az egész világ figyelmét megfogta: majd ké-

„A MUNKA” TÁRCAJA

Gödöllői diákok salgótarjáni kirándulása 1920. őszén.

Irta: Tóth Máttyás dr.

Nagyon komoly dolog volt az annak idején, hetedik gimnázista koromban, amidőn felszólították az osztályt a salgótarjáni kirándulásra. Olyan komoly dolog volt, hogy be is szekundáztunk néhányan miatta. Mert hát egy kirándulást meg is kell beszélni. Emiatt pedig nem maradt idő a tanulásra. De azért egy salgótarjáni ut már akkor is megért annyit. Csak Kalkulus tanár ur nem volt nagyon megilletődve. Ő már valamikor Losoncon is járt, kinézett a vonat ablakából és megvolt a véleménye Salgótarjánról. Ronda fészék — szokta volt mondani. De a mi kedvünk nem a véleménye, hanem a szekundája lohasztotta le küssé. Kalkulus tanár ur furcsa kis ember volt, mindent észrevett. Ha az ember rosszul skandált, mindjárt rászólt, hogy aszongya: Skandalum, hogy maga, hogy skandál. Egy másik alkalommal bejött az osztályba: Nem értem — mondta meggyőződéssel — ha ide bejövök, egy számmal mindig több van. De azért jó szíve volt Kalkulus tanár urnak. A salgótarjáni kirándulással kapcsolatban pl. pályátételt is tűzött ki: Megtérítették az

utiköltsége annak, aki az utról a legszebb riportot írja. Mint a vállaltánál kiderült, könnyű volt nekem a pályátételt megnyernem, mert az egész társaságból egyedül pályáztam. Ezt a körülményt Kalkulus tanár ur a jutalom kiosztásánál nem is átalotta az évről nagyközönsége előtt szerény tudomásomra hozni. Valami töredék ebből az iskolai dolgozatból megmaradt, ime itt közlöm: A nap már eltűnt a lankás halmok nyugati oldalán, amikor a hatalmas vaskolosszus hangos dübörgéssel berohogott a pályaudvarra. Az ég alja halvány rózsaszínű volt, mint orcáinkon a pir, amelyet a hűvös októberi este és az utazás láthatatlan izgalmai csaltak elő. Alig helyezkedtünk el a külön kocsikban, egy éles fütty parancsolt s a vonat megindult velünk a néma éjszakában ismeretlen tájak, soha nem látott vidékek felé. A halvány rózsaszínű égbolt egyre sápadtabb, gyengébb és mélyebb lett, mint egy leányszem. Majd egészen megfeketedett. S a szunynyadó máriabesenyői lankáknál a mi ajkunkon is felhangzott az ének estéli imaként: Isten áldd meg a magyart... És a kigyulladt csillagok, a gyönyörűséges éjszaka, sziporkázó őrszemei szeretettel mosolyogtak ránk. A kocsiiban hullámzott az élet, duzzadt a jókedv. Egyik nótá jött a másik után: Kerek ez a zsemle, nem fér a zsebembe. Boldog volt mindenki. A vasparipa meg mint egy megvadult minotaurusz rohant, rohant a hegyek lábán. A távolság a kis városoktól

mindig nagyobbodott, a jókedv hangja mindig fokozódott. Még Kalkulus tanár ur is belemelegedett, hogy aszongya: Nagy a feje, busuljon a ló. Tudja Isten ifjusága melyik hűtlen szerelme juthatott eszébe. Az éjszakában lámpák varázsolódtak élénk a fényelvek hatalmas gyárművényeket nyaldostak, egy izzó hangár alól távoli mennydörgéshöz hasonló zúgás hallatszott, itt voltak Salgótarjánban.

Enyhe, szelid volt az éjszaka. A kopott utcákon elüledett a kormos por s az este locsolt bányai kertek virágjai, a rezedá, bazsalikom, tatógó virág, gyengéden illatoztak. Az eziüstös szélű felhők átyola alól elődugta mosolygó képét a kerek holdvilág is. S hogy lássuk az ismeretlen várost, sugárcsomókat dobált a fehér házak meszelt falára. Az álomástól nem messze kaplunk éjjeli szállást s a kemény szalmazsákon édes volt az álom.

Reggel korán ébredtünk. Kelet felől lilás fény derengett a hegyeken s a felhők széle, mint báli ruhák a lágy, leomló csipke, rózsaszínben ragyogott. Egy-két csillag az acélszürke nyugati kékségben megpróbálta még kinyitni álmos szemét, majd az is elbujt egészen, amikor a várost halnapi napsugár öntötte végig. A hegyek oldalán zöld erdőfoltok váltak ki, a házak falán aranyos verőfény játszadozott. Néhányan felmászta a közeli dombokra, amely után sokkal jobban ízlett a hazulról hozott dus reggeli. Kalku-

lus tanár urnak gyomorhaja volt, zsírosat nem volt szabad ennie, de ezen az étvágygerjesztő reggelen velünk együtt jól beszalonnázott. Reggeli után sorba verődünk és lassan megindultunk a szénbányák felé. Reggeli után a vidám, hangos ének, melybe belevágtunk, sok kíváncsi kis lányt csalt ki a faluba, sok muskátli ablakot nyitott ki utánunk. Még Kalkulus tanár ur is lopva vissza-vissza kacsintott egy-egy leányszem után. A kora reggeli nap végigcsiklandozta, melengette a mezt, amerre átgázoltunk. A melengetésre szüksége volt: sárgult már a fűszál, halott levelek zörrentek meg olykor kemény lábunk nyomán. A hegy oldalán hatalmas árbóc féle állott: ott kutattak a szorgalmas, kergestenyérű munkások szén után. Hosszu, fáradságos volt az út, amíg a telepre értünk, jól esett egy kis pihenés a bánya torkánál egy kis erdő szélén. No meg egy kis kosztolás sem maradt el, amint azt Kalkulus tanár ur szellemesen megjegyezte. Két csoportban mentünk be az aknába, ahonnan kis kutyavonatok húzták kifelé a kitermelt szén. A nyirkos sötétséget csak kevés enyhítette a bányászlámpa szelid fénye, a zeg-zugos utat a föld mélyén mint egy titokzatos alvilágba vezettek a szén óriás kincses kamráiba. Egy-egy ut kanyarulatnál leborult munkások dolgozó izmai feszültek a csákányok súlyos csapásai közben. Alattunk és felettünk csurgott a víz, a levegő fojtó volt. De nehéz kenyér is a bányászok kenyeré... Ebéd után

sőbb izlését sértette, végül alármas tel-eszáj imperializmusa egész Európát el-lenségévé rőffentette.

Nem volt nehéz megutálni s egyut-tal félni is a német erőt. A hirtelen nőtt német óriás dagadó izmainak táplálására nagy étvágyság jelentkeztek.

Az imént még vicinális kisszerűségeken politizáló német tartományok most kórusba zengedeztek „Deutschland über alles” jelszavát. De minden hangossága és fenhéjazó tónusa ellenére is hiányzott a német politikából az angol-szász nagypolitikát jellemző hajlékonyság az erőviszonyoknak nagyszerű egységben tartása. A német nagypolitika egyszerűen a német szuronyok matematikai fölényére építkezett s ezeknek a szuronyoknak érvényesülésében bizott. E politika kiszolgálójának, ostoba esz-közének szegődött a magyarság s vég-zete ott kezdődött, mikor a magyar ön-célúság gondolatát feledve, 1914-ben a vele soha nem rokonszenvező a ma-gyarságért soha az áldozathozatal etikai színvonalára emelkedni nem tudó német-ség mellett, beleavatkozott a világhá-borba.

Minden suszterinas tudja már, hogy a magyarságnak semmi érdeke nem volt a világháborúba beleavatkozni. Tette ezt — amennyiben a Habsburgi keretekbe nyomorított államiságának szűk cselekvési teréről tehetett — egyrészt félreértelt lo-vagiasságból, — hűségéből, de főként kény-telenségből, mert a Monarchia külpoliti-kájának irányításában a pusztá toporzé-koláson kívül semmi irányító hatalma és befolyása nem volt. Tudott dolog, hogy az Osztrák-Magyar Monarchia külképví-selete tisztára osztrák kezekben volt. De ugyanugy osztrák kezben volt az egész magyar haderő, hiszen a világháború ki-törésekor a hadsereg parancsnokai, had-testparancsnokai közül, egyetlen egy sem volt magyar állampolgár s nem is tudott magyarul egy se. — A magyarnak csak az volt a rendeltetése, hogy „idegen vezényszó” alatt, idegen vérű és nevű pa-rancsnokok alatt idegen célokért pusztul-jon nyomorult módon Európa és Ázsia harcterein, hogy aztán a végén, mint a legbűnösebb egy nyomorult szabdalt or-szággal gyászolja meg a reá nézve céltal-an és ostoba véradózatot, amit a német-ség oldalán hűségesen végrehajtott.

És mi a hála mindezért a németiség részéről?

A magyar képviselőházban Markos Gyula 1906-ban egy interpellációt inté-zett a kormányhoz, felhíván annak fi-gyelmét a már akkor hazánkban folyó pángermán izgatásra. Egy német újság közleményére hivatkozva figyelmeztette a kormányt, hogy Németország — a hű-szövetséges „legyvertestvér” — nemcsak nemetajku polgártársainkat uszítja elle-nünk, de felosztásunkra készít elő terveket, amennyiben Magyarországot Ausztria Oroszország és Oláhország között akarja

felosztani. Az interpellációt „derülttség” kísérte. (Oh boldog békebeli elbizakodott krumplisgödör perspektívájú magyar köz-vélemény, de könnyelmű fölénytel tud-tál te sok dolgon mosolyogni, melyen most sirsz.) Wekerle miniszterelnök az interpellációra adott válaszában megerő-síti Markosnak a német izgatásokra vo-nalkozó hírét, de nem tart semmi intéz-kedést szükségesnek, mert ez a hiábavaló erőlködés ugyanis megőrli a magyarországi németiség törhetetlen hűségén. — Való az is — mondta Wekerle, hogy Németor-szágból vannak pángermánok, de ezek-től áll hivatalos Németország teljesen tá-vol áll, az teljes lojalitással hűséges sző-vetséges társunk. (Nem is lett volna elő-kező dolog tőlünk, azzal törődni, hogy a nem hivatalos Németország miben sán-tkál.) — Valóban ostobaságnak tűnhetett fel akkor — a Németországgal való sző-

vetség és sok érdekkapcsolat idején — egy olyan hír, mely szerint Németország szövetséges társa gyengítésére törekszik. Végre is mi értelme lenne egyoldalról szövetkezni valakivel, más oldalról pedig a segítő társ megrontására törekedni? De reális oka is volt Németországnak a sző-vetséges viszonyon kívül a magyarországi német fészkelődést legalább hivatalosan leinteni. Ugyanis a szláv nemzetiségekkel túltöltött Ausztria németiségének birtok-állományát egy pánszláv veszedelemtől féltve szívesen támasztotta alá a magyar nemzeti politikát.

A hármasszövetség, a kettős mo-narchia összetört. A németiség utja mesz-sze hajlott el a magyarság útjától, el any-nyira, hogy inkább szembekerülést, mint egyesülést lehet várni.

(Folyt. köv.)

Franciaország félelmetes ügybuzgósága.

A történelmi idők rendjén Európa politikai életét, mindig államszövetségek irányították. Alig volt korszak, hogy egy állam gyakorolt volna hegemoniát az európai események felett. Államszövetségek és szövetséges államok tartották kezükben a hatalmat s Európa sorsa, nyugalma, vagy felfordulása attól függött, hogy a csoportokra szakadt államok mi-keppen tudnak egymás között békepoli-tikát csinálni, vagy miképpen tudják úgy keverni a kártyát, hogy ellentétes érdek között minél szélesebb szakadék tátongjon. Hogy mennyire volt áldásos, vagy áldatlan ez az állapot, azt a törté-nelem háborús lapjai, vagy a békeévek igazolják. Hatalmi csoportok túlmérete-zett ereje eredményezte a konfliktusokat s így tehát a tudimenzionált erők mindig nagy veszedelmet hordoztak méhükben. Az államszövetségeken belül is juthatott hatalmi tulsulyra egy-egy állam s így történt meg az, hogy a hármasszövetség kebelében Németország félelmetes száraz-földi katonai erőt reprezentált, míg Anglia tengeri flottájával gyakorolt hege-móniát a tengerek felett.

A világháború, bár ilyen hatalmi csoportokban találta a szövetségeket és az emberiséget, a világháború alatt a hatalmi viszonyok itt-ott megbontották a szövetségeket s új alakulatok jöttek létre. A békeszerződéseket követő idő-szak csak egy ideig tartotta együtt a szövetségeket s azután új csoportok keletkeztek, amelyek új csoportosulásaik körében vélték legjobban kielégíteni ér-dekeiket. Így született meg a nagy és a kisanant s később a kilakulások rend-jén itt is eltolódások jöttek létre úgy a nagy, mint a kisanant összetételében.

A nyomasztó békehelyzet szülte azt, hogy az európai nagy államszövetségi koncepcióból Franciaország egyre jobban

kivált s önálló állampolitikai és gazdasági koncepciók kitermelésére és létrehozására szánta el magát. Különösen az utóbbi években olyan ügybuzgóságot fejtett ki Franciaország, amely túltett az összes többi államok munkálkodásán. Felvette az európai Egyesült Államok létesítésének tervét s amikor azt látta, hogy öneki csak áldozatokat kellene hoznia a terv érdekében, anélkül, hogy ezzel hegem-oniális céljait elérhette, a tervet egyszerűen elejtette. Felismerte a helyzetet, amely abban nyilvánult meg, hogy az európai hatalmak saját gazdasági bajaikkal van-nak elfoglalva s a helyzet ezen felisme-réséből arra az elhatározásra jutott, hogy önmaga érdekében önmagának kell állampolitikai és gazdasági célokat ki-tűznie s saját erejéből kell azokat meg-valósítani. Így tehát Franciaország való-sággal kiszakította magát szövetségesei karjai közül, hogy önmagáért, önmagá-nak éljen s önmagának csináljon politi-kát. Franciaországnak messzemenő tervei vannak nyugat felé és kelet felé egy-aránt. Abban a hiszemben, hogy Anglia most költségvetésének tatarozásához kény-telen hozzájárulni, Olaszország kölcsönök-ért esdekél tőle, Németország a latergi-ának keserű napjait éli, elérkezettnek látja az időt, hogy a pénz csalogató fantomjával édesgesse maga köré az államokat. Ha a jelek nem csalnak, Franciaország most egy új középeurópai restaurációt akar keresztülvinni, mindenki ellen: önmaga érdekében. Ugyanakkor Oroszország felé is kacsint és hogy elvegye a termelési piacot a többi nagy iparúzó államok elől, nagyfontossággá tárgyalásokba kezd a szov-jettel. Diplomáciát az összes európai ál-lamokban a fedélzetten vannak s Francia-ország ügybuzgósága valóssággal lázba hozza az összes európai országokat. Sak-k-húzásaival még az Óceánon túl is moz-

gatja a bábokat és ha sikerül neki az, amit most Briand néhány új francia po-litikai tehetség bevonásával kieszt, úgy ez a teljesítmény, amely Franciaország félelmetes ügybuzgóságát jelenti, egyben a francia diplomáciának hosszú-hosszu idő óta legnagyobb mesterműve lesz.

Most az a kérdés, hogy Franciaor-szág nagy ügybuzgósága hová fog ve-zetni? Az a kérdés, hogy az európai or-szágok elbirják-e Franciaország hatalmi előretörését és egyeduralmát? Az a kér-dés, hogy Franciaország előretörése és diktatórikus hatalmi törekvése alkalmas-e Európa békéjének megszilárdítására, vagy arra alkalmas, hogy Európa békéjét új okoknál fogva, új veszélyeknek tegye ki? Ezekre a kérdésekre a közel jövő adja meg a feleletet s ha Európa népei elég okosak és mérsékletesek nem lesznek, úgy a francia diktatura alighanem vég-zetes elhatározások örvénye felé fogja kényszeríteni az európai népeket.

Hírek és különféle

Értesítés. A Dunáninnyi Evangé-likus Egyházkerület Dr. Sztranyavszky Sándor és Kiss István püspök elnöklété alatt október 16-án d. e. 9 órakor tartja a salgótarjáni egyház körében ezévi ke-rületi közgyűlést. Ezzel kapcsolatban 15-én csütörtökön este 7 órakor ünnepé-lyes Gyámintézet közgyűlése lesz a temp-lomban, amelyre egyházunk tagjainak a figyelmét ezúton is felhívjuk s a megie-lenésüket kérjük. Október 16-án délben fél kettő órakor ünnepi közbeled lesz az acélgyári kaszinó helyiségében, amelyen való részvételt a lelkes hivatásban kér-jük bejelenteni. Az egyház elnöksége.

Köszönetnyilvánítás. Mindazok-nak, akik felejtethetetlen jó férjemnek te-metése alkalmával megjelenésükkel rész-vétüket nyilvánítani szívesek voltak, ez-uton mondok hálás köszönetet.

Buchticska Ferencné.

A „Mansz” október 4-iki szü-reti mulatsága az ipartestületi szék-házban. A „Mansz” szerdai választmá-nyai ülésén dr. Förster Kálmán elnök előterjesztésére egyhangú lelkesedéssel elhatározták, hogy a karácsonyi felruhá-zási akció céljaira szüreti mulatságot ren-deznek városunk minden szépért és jóért lelkesedő hölgyei. Az ipartestület impo-záns székébe valószínűleg kicsinek fog bizonyulni, mert nnyi meglepetés mint itt lesz, bizonyára vonzani fogja a kö-zönséget. Huszfilleres belépődíjak mellett már d. u. 3 prától lehet szórakoznia. Lesz karikadobás, felvonulás, este sorso-lás, nyerhet: liszt, szén, burgonya, gyü-mölcs, befőtt és sok sok értékes tárgy. A sorsjegy ára csak 20 fillér. Kapható már a jövőhét elejétől. Tartalmas esti műsor és utána tánc fejezi be a nagysí-kerűnek ígérkező mulatságot. — Külö-nösen kellemes meglepetés, hogy 20 fillért a mai világban ilyen nemescélú szórako-zásban lehet része Salgótarján város tár-sadalmának.

Szanálási bizottság ülése. F. hó 9-én tartotta a Szanálási bizottság a szanálási rendeletek megjelenése után első érdemleges ülését. A bizottság hosz-szu és alapos vita után úgy határozott, hogy a miniszteri rendeletben lefektetett elvek szerint a városi alkalmazottak törz-szítésének 10, illetve 12 százalékkal való leszállítását, a pótlótelmények és külön munkadíjak 25 százalékkal való leszálli-tását javasolja a közgyűlésnek. Mivel azonban az alacsonyabb rangúak ezen fizetésredukció folytán a létminimum alá esnek, ezek közül az évi 1600 P. aluliak fizetését a külön segélyek részére fenntartott összegből illetményumra emeli rendelte. Ugyancsak javasolta a bizottság a közgyűlésnek, hogy a külön munkadíj összegek aránytalan elosztását megszüntetendő utasítsa a város vezetőségét, hogy ezek arányos elosztására, illetve ily rend-szer bevezetésére tegyen a közgyűlésnek január 1-ig javaslatot. Az állások össze-vonásaival kapcsolatban a bizottság egy állás megszüntetését és 15 állásnak ala-csonyabb fokozatba való helyezését ja-vasolja, amely a dologi kiadások reduk-ciójával a jövő héten tartandó ülésen fog foglalkozni.

Ház eladó. Egy 200□-főlön fekvő 2 szoba, konyha előszobás ház, melynél a kamra alapincézve; elköltözés miatt sür-gősen eladó. Cim a kiadóban.

Tátra-utca 57 sz. ház eladó, mely áll: 3 szoba, fürdőszoba és mellékhelyi-ségekből.

gyarat gyár után néztünk meg, este még-sem jött álom a szemünkre, a gondtalan ifjuság kerekedett felül, birkóztunk, tán-coltunk. Még Kalkulus tanár urat is el-ragadta a hűv, nagyot kurjantott a tán-colók felé, hogy aszongya: Hajral Soh-se halunk meg! Még álmában is ezt haj-togatta, a sok szalonna megfeküdte a gyomrát.

A nap már újra felbukkant, ra-gyogó smaragdszemek lepték el az ut-széli fákat. Halk fuvalom kapaszkodott a hegyekre, lágyan megborította a törpe mogyoróbokrok felületét. A fák az ut-szélén hajladozva integettek egymásnak s mint a megolvadt ezüst halkán om-lott le rólunk a dér. Kissé fáradtan, de azért jókedvűen lépegettünk a Salgótar-ján—Rimamurány géppár felé. A gyár hatalmas méretei mindannyiunkat csodá-lattal töltöttek el, nemkülömben a munka, amely bámulatos szabályszerűséggel folyt. Az egyes eszközök alkotórészei más-más kezekben készültek, kézzel-kézre jártak, míg néhány pillanat alatt kész volt az egész. Az emberi vasakat és elme nagy-szerű munkáját láthattuk ebben a modern boszorkánykonyhában. De a gépek lár-mája, a kalapálás s a nagy hőség majd-nem elviselhetetlen volt. A dolgozó mun-kások nem törődtek vele, nem törődtek velünk. Igazi lázas munka folyt itt. Csak a munkálányok kacagtak fel néha egy-egy diáktól. Az igazgatóság jóvol-tából fogaskerekűn mentünk fel Salgóra. Jól esett a kényelmes annyi gyaloglás után. Körülöttünk hullámozó emelkedtek az erdős hegyhátak. Fejünk felett a messze-

ségben hamvas ködfátyol fonódott. Csen-des volt az erdő, szellő sem fujdogált. A vén fák álmódzva busultak a homlokuk-ról lehullott aranylevelek után. Az ezü-s kis patakon fájó reszketés futott vé-gig. Hiába, észre hajlott az idő...

Megilletődve álltunk meg. Előttünk ugrott ki a Salgó fenséges komolysággal. A bágadt napsugár derengésében mintha egy eleven történelem lapja nyílt volna boldogabb időről. Elfogta szívünket a magyar szomorúság. Mert amerre néztünk, a kék hegyek felé, Somoskő romjain cseh zászló lengett. Egy-egy lence szellő, mint a mi sóhajunk, fel-fellebbent néha, átlu-tott a fák közt, utána csendes zaj, lom-bok susogása, virágok beszéde, levélhul-lás támadt. S mi néztünk, néztünk a szo-moru kék hegyek felé. Megszólt az erdő halk, mélabus hangon, ezer kis sipócska hangja kezdett bugni. Megzörrent a bo-kor, a haraszt is surrant, egymásba ol-vadtak a fakoronáknak mély, lágy bugá-sában. Ugy elszorult szívünk, valami úgy fáj. Csak néztünk, néztünk a kék hegyek felé és egyszerre lázadás zúgott fel aj-kunkon: Isten áldd meg a magyart. A játszógaló alkonyati szellő elkapta az imát s vitte vitte a szomoru kék hegyek felé. S mintha azok bánata is megnyihült volna. Mi gödöllői gondtalan diákok ha-zát keressük, hazát szeretni idejöttünk a salgói vármok közé. Kalkulus tanár ur is arra gondolt, hogy ebben az évben már nem oszt több szekundát. Hisz ma-gyarok vagyunk mindnyájan. És mégis olyan kevesen. — Homálytól kísértve al-konyat búzódott a láthatár felett. Haza-

felé mentünk. Csalogány mondott búcsu-zót a napnak. A pászt szélében, virág-bokrok alján, tűzben égő gyémánt, a me-zők mécsese, kis szentjános bogár világí-tott elő. A hold is előbújt a kék hegyek mögül, rezgő fátolával ráborult a bűvös mesét álmód tájra. Akkor éjjel mi is egy nagy és erős Magyarországról álmodtunk. Kalkulus tanár urnak is jobb éjszakája lehetett mert, mert folyton azt hajtogatta álmában, hogy „mégsem olyan ronda ez a Tarján, mint a vonatról láttam.”

A hajnal vidáman köszöntött ránk. Hiába jöttek lopódzva, surranva az első napsugarak; hogy lágyan, illedelmesen ébresszék fel az alvókat, mi már talpon voltunk s vártuk az indulást. Néhány per-ces késéssel befutott a prűszkölő moz-dony és száguldozt velünk vissza Gödöllő felé. Mintha üzte volna Kalkulus tanár ur hangja: Ballag már a vén diák tovább, tovább... Kalkulus tanár ur már meg-állapodott, de mi lsten tudja, hogy hol fogunk kikötni — talán éppen Salgótar-jánban. Isten veletek cimborák, tovább, tovább...

Emlékszik-e még egy-két mosolygó leányszem a gödöllői diákok vig nótázá-sára. Mert régen volt, régen volt. Csak az én fülemben cseng vissza szomorun a búcsu nóta, csak az én szívem sajog a boldog ifjúkor után: Az ut hazámba vis-zavitt, filiszter lettem magam is, tovább, tovább, tovább... Hol vagytok ti kedves, régi cimboráim, aranyos diákevek. Kal-kulus tanár ur, csak most érzem, hogy milyen jó szívem volt.

Hogyan ítél Rothermere?

Rothermere Lord, Magyarország nagy barátja, a Magyar Távirati Iroda londoni levelezőjének nyilatkozatot adott a magyar kormányválaszról. Ennek a nyilatkozatnak az ad rendkívüli érdekességét és értéket, hogy Rothermere Lord csupán a magyar nép jóakarója és barátja, akit a megbecsülésen kívül nem fűzött a régi magyar kormányhoz semmiféle olyan kötelek, ami véleményében befolyásolhatná. A Lord független minden magyar pártpolitikától és mint külföldi politikus, a maga rendkívüli tapasztalatával és közismert éleslátásával bizonyos fokig tisztában, tárgyilagosabban látja távolról a dolgokat, mint mi idebent, akiket ellenállhatatlanul befolyásolhatnak, bizonyos egyéni szempontok, személyes ellenszenv, vagy rokonszenv. Nézzük, hát mint vélekedik ez az őszinte barátunk, ez a tárgyilagos bírálkozó Magyarország mai helyzetéről, kormányválaszáról, a régi és új kormányról.

Elsősorban megállapítja a Lord, hogy Bethlen István gróf tíz évtizedes miniszterelnöksége alatt sorsdöntő hazáját annyi nehézség és veszélyen vezette át, hogy erős keze a kormány kerékén a belső béke és a külső politika biztosítékának látszott. Megállapíthatjuk, hogy ez nem csupán Rothermere Lord egyéni véleménye, hanem a külföldi közvéleménynek egy kiváló politikusi ajkáról való megnyilatkozása, mert hiszen köztudomás, hogy a külföld, még az ellenséges külföld is, Bethlen Istvánban egy rendkívüli képességekkel megáldott államférfit lát, akinél a személye nagyban hozzájárult ahhoz, hogy nemzetünk sulya éppen ebben a válságos évtizedben a külföld mérlegelésében évről-évre gyarapodott. Különös, hogy amikor a külföld egyöntetűen megállapítja Bethlen István szinte történelmi nevezetességű érdemeit, idebent a szélsőséges pártpolitikától elkapott emberek szeretnék megtagadni ezeket a letagadhatatlan érdemeiket a volt miniszterelnöktől.

Azt mondja továbbá nyilatkozatában a Lord, hogy meggyőződése szerint az új kormány képesnek fog bizonyulni arra, hogy megőrizze Magyarország létérdekeit a jelenleg világszerte uralkodó kétségbe-

ejtő időkben is, amelyek még a leghatalmasabb nemzetek erőorrásait is súlyosan igénybe veszik. És itt állunk meg egy szóra. Tehát Rothermere Lord is utal a gazdasági krízis világjelenségére, amelyet puszta szólomnak szerettek volna feltüntetni ellenzéki részről, hogy minden bajért és gondért a volt kormányt tehessék felelőssé. De még azt is hozzáfűzi megállapításához Rothermere, hogy a munkabíró és adózott magyar nép a világra szakadó nehéz időköt könnyebben fogja tulélni, mint sok más, eddig látszólag szerencsésebb nép. A magyar faj egészséges és romlatlan jelleme, amely felbecsülhetetlen értéke a nemzetnek, nyújt erre biztosítékot. De hogy a magyar őserő a mai nehézségekben diadalmaskodni tudjon, annak elengedhetetlen feltétele a belső rend megőrzése és az összetartás. Mert nélkül a leggondosabb és legelőrelátóbb kormány minden erőlködése is meddő volt.

Rothermere lord további szavaiból is a bizalom és az optimizmus nemes hangja csendül ki. A magyar faj — mondja a Lord — amely századok óta most első ízben éli újból a maga egyéni életét és kiváló tulajdonságaival egyre több megbecsülést és értékesebb barátokat szerez magának a világ népei között, feltétlenül kivívja helyét a nap alatt és kivívja az országnak kijáró igazságot.

Igy lát, így ítél egy külföldi politikus a mai rendkívüli nehéz időkben. Ilyen várakozással tekint a magyar jövő elé, ilyen sikeresnek látja a kibontakozást a mai válságból. És ilyen a véleménye azokról a férfiakról, akik Magyarország sorsát eddig irányították és ezentul irányítani fogják. Megbecsüli, látja a magyar faj értékeit és erejét és a vezető érdemeit. Miért lássunk hát mi sötétebben, miért legyünk hát mi pesszimisták, amikor a külföldi politikai élet egyik kiválósága ilyen megnyugtatónak és reményteljesnek látja helyzetünket. Tanuljunk a Lordtól, becsljük meg értékeinket és higgyünk sziklaszilárdan a magyar faj elhivatottságában és őserőjében. A hit, a bizalom a legbiztosabb eszköze a gyógyulásnak minden átmeneti bajból ki akarunk gyógyulni és ha akarunk, fogunk is.

Hősi emlékműleleplezés Mátraverebélyen.

A borongós őszi égbolt felhői közt a lenyugvó nap utolsó sugarait löveli az ünnepi díszben öltözött Mátraverebély községre, hol lázas várakozásban gyülekezik a falu népe. Nagy ünnepre készülnek, a 33 hősi halott emlékének kívánnak áldozni a már szépen diszáló Hősi ligettel s a nyár folyamán készült szép kökeresztel, melybe márványlapba vésett aranybetűs nevek figyelmeztetik az arra járókat azokra, kik a házáért adták oda drága magyar véréket.

A falu főutcáján hosszú néptömeg vonul fel szép rendben, melynek inpozáns szépségét emelte a zagyvapálfalvai levente zenekar által játszott szebbnél-szebb induló. A Hősök keresztje virágerdőben uszott s körülötte fehérruhás lányok álltak s az elesett hősök hozzátartozói, a Salgótarjánból érkezett kerékpáros zászlóalj küldöttség: egy százados és egy hadnagy vezetésével. A csendes várakozásban álló megjelenteket Jakubovics Pál községi bíró egyszerű keresetlen szavakkal üdvözölte s felkérte Mráz György róshartyáni esperes-plebánost, hogy szentelje meg az emlékművet. Az esperes Koch Róbert adminisztrátor asistenciája mellett megszentelte a Hősök keresztjét, utána pedig magasszárnyalású beszédével áldozott a Hősök emlékének. Biztatást, vigaszt nyújt a gyászolószívű hozzátartozóknak, bátorítást mindazoknak, kiknek kezében van a nemzet jövője. Bár sokat szenvedett már nemzetünk de nem csüggedett soha, hanem kitartó élni akarásával megmutatta, hogy a magyar haza mindenkor hőseket nevelt, kiknek izmos karja törí szét Trianon bilincseit. Utána a zenekar a Hísekegyet játszotta el szép kidolgozott technikával, majd Vitéz Korhás Ferencz dr. tb. főszolgabíró lép az emlékmű elé s ünnepi beszédét mondja el. Hangsúlyozza, hogy ez az ünnep a legszebb, amely a kegyeletben mindenkit

egyesít rangkülömbőség nélkül. A tartalmasan felépített beszéd nagy tetszést váltott ki a hallgatóságból. A zenekar nagy hatással előadott zeneszáma után Benedek Sándor főjegyző köszöntö meg a vendégeket a megjelenést mellyel emelték az ünnepség fényét. Felolvasta az elmaradt vendégek üdvözlő leveleit és táviratait.

Az elesett 33 Hősi halott emlékének kegyelettel áldozott koszorút helyezve az emlékműre a Báthory 7-es honv. gy. zalj, továbbá, Mátraverebély község, a helyi levente egyesület, az állami elemi iskola és ennek keretében a Szent Imre Szivgárda csapat. Az iskola növendékeinek énekkara előadta a „Bus magyarok imádkoznak” éneket, melynek ártatlan tiszta csengése egy-egy fohászt vitt a jelenlévők szívéből az Ur trónja elé. Végül a zenekar eljátszotta a Himnusz. A megjelent katonaság, leventék és iskolások elvonultak a Hősök keresztje előtt s ezzel befejeződött a szép kegyeletes ünnep, mely a megjelenteknek de különösen a falu lakóinak szép emléket zárt szívébe. Az ünnepség után a meghívott vendégeket az iskolában szerény keretek közt vendégelte meg a község.

Ennek a szépen sikerült ünnepségnek megszervezője Benedek Sándor főjegyző ki nagy szeretetnek örvend a faluban, mert a mai nehéz viszonyok között is fáradságot nem ismerő munkabírással szívvel-lellekkel vezeti községünk ügyeit. Az ő szép iránti törekvéseinek köszönhető a már három év óta létesített hősök ligete s az ő gondos utánajárásának köszönhető templomunk renoválása s a szép Hősök keresztje. Adná az Isten, hogy még sokáig köztünk lehessen, hogy munkájával vigye előbbre községünk életét. A legnagyobb elismeréssel kell adózni a község képviselőtestületének élén Jakubovics Pál bíróról, aki igaz lelkiismer-

rettel tölti be hivatalát segítségére van mindenben a főjegyzőnek. Illesse dícséret a levente zenekart, annak karmesterét. Örvendhet Zagyvapálfalva, hogy ily nemes törekvésű egyesülettel bír.

Áll a megszentelt kereszt egy újabb bizonyítékként itt közel a trianoni határhoz, hogy nem nyugszunk meg igaztalan sorsunkba soha. Hisszük drága 33 hősünk ti nem hiába haltatok hősi halált a leg-szentebbért él a remény egy szebb, dicsőbb jövőd elérésében, melyhez erőt a keresztből felénk sugárzó mélységes hit adhat s amíg lesz hitünk, addig nem kell csüggednünk s így válik valóra legforróbb vágyunk: „Hiszek Magyarország feltámadásában”!

B. I.

Vidéki magántanulók eredményesen vizsgázhatnak a Walter magántanfolyam után, mert az intézet lehetővé teszi, hogy rendes elfoglaltságuk mellett lakóhelyükön, levelezés útján sajátíthassák el a szükséges ismereteket. Forduljon felvilágosításért az ország-szerte előnyösen ismert Walter magántanfolyamhoz. Budapest, Rákóczi-ut 51.

Fajtiszta 10 hetes selyempincsi kutyák 15 pengőért eladók. Cim: Kolozsvári-utca 1.

Szabad kézből eladó egy ház, mely áll 2x2 szobás előszobával és mellékhelyiségekből újvárosrész Tátra-utca 51 szám.

Aranyérménél és az evvel járó beldugulás, repedés, kelés, gyakori vizezés inger, derékfájás, mellszorulás, szívdobogás és szédülési rohamoknál a természetes „**Ferenc József**” keserűvíz használata kellemes megkönnyebbülést eredményez. A belső bajok orvosai az igen enyhe hatású **Ferenc József** vizet sokszor mindennapi használatra reggel és este egy-egy fél pohárnyi mennyiségben rendelik. A **Ferenc József** keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

Megyei képviselőket

keres előkelő, jól bevezetett külföldi pneumatikagyár mindennemű pneumatik és különböző más műszaki cikkei részére, kik úgy a megyei kereskedőket, mint autótulajdonosokat látogatni képesek, adják be ajánlatukat „**Biztos egzistencia**” jeligére

ERDŐS JÓZSEF hirdető irodájába Budapest, VI. Teréz-körút 36.

A has teltsége, májtájéki fájdalom, emésztési nehézségek, gyomor-bélhurut és sárgaság a természetes **Ferenc József** keserűvíz használata által megszüntethetők és az agy, a szem, tüdő vagy szív felé irányuló vértőlulások ellen-súlyozhatók.

A LEGNAGYOBB DIADAL

2+1 CSÖVES
HÁLÓZATI

R
A
D
I
Ó

Standard

Kisebb nagyobb házak eladók. Omilyák Károly Liget-utca.

Téglából épült ház elköltözés végett jutányos áron eladó 15C□-ölnön mellékhelyiséggel együtt. Cim a kiadóban.

A régi világhírű magyar gyártmány a Tiszaújlaki bajuszpedró mindenütt kapható.

Virágos Salgótarján. A polgármester tavaszi felhívásának eredményeit vizsgálta felül pénteken d. u. egy bizottság, mely bejárta a várost és megítélte észrevételeit az általános kedves, de itt-ott nemtörődömséget mutató virágosítást illetőleg. Megható az a szeretet, mellyel úgy a leggyorsabb, mint a jobb módú lakosok a virágok iránt viseltetnek. A bizottság aznap este 6 órakor az uccafelügyelők és Mamsz vezetőségének részvételével megbeszélést tartott, melyen névszerint sorolták fel a jutalmazásra és elismerésre érdemes virágosítókat. A részletes ismertetést jövő számunkban fogjuk közölni.

HIRDESSÜNK

A Munka

politikai hetilapban.

NE KISERLETEZZÉK!

A jó varrógép gyártása precíziómunka!

Ezért nem tud minden gyár varrógépet előállítani!

Singer varrógépek azonban évtizedes tapasztalatok alapján, kizárólagosan varrógépeket gyártó üzemben készülnek!

EZÉRT ISMÉTELJÜK:

NE KISERLETEZZÉK!

SINGER VARRÓGÉPEK

világhírűek!

Singer varrógép részvénytársaság

Salgótarjáni fiókja: Fő-utca 23 sz. (Városházával szemben.)

A vidéki hitelélet új feladatai.

A betétek felszabadítása a vidéki hiteléletet új feladat elé állította. A betételvonnások veszedelme jelentékenyen csökkent, mert az aranypengőgarancia a betevőket teljes mértékben megnyugtatta. Az aranypengőbetét maga legjobb és legbiztosabb üzlet, amely a magas 8-9%-os jövedelmezőség mellett olyan jövedelmet biztosít, amelyet a gazdasági élet egyetlen más ágában sem érhet el. A mezőgazdasági üzemek kimondottan veszteséggel dolgoznak, az ipar, a kereskedelem már csak ráfizetésből él, ezenfelül a föld ára állandóan esik, a városi házak bérjévédelme fokozatosan csökken, a közterhek ezzel szemben állandóan emelkednek, ami által a házak forgalmi értéke is csökken. Bárhova tekintünk, mindenhol ráfizetéssel és értékcsökkenéssel találkozunk. A kormány felszabadítórendelete mégis életre hívott egy üzletet, amely állami garancia mellett 100%-os bizottsággal és magas jövedelmezőséggel dolgozhat.

Ez az egyetlen biztos üzlet: a betét. Feltételezhető, hogy erre még a legegyszerűbb betevő is rájön. Mihelyt az aranybetét minden kérdésben felül áll előnyei teljesen átmennek a köztudatba, számolnunk kell a betétállomány jelentős emelkedésével. Ez a lehetőség új problémákat fog felvetni a vidéki hitelélet számára, nevezetesen az új hitelezési politika problémáját. A betétek felszabadításával egyidejűleg felszabadult a hitelezés is, a 30 napon át szünetelő hitelüzlet újra fellendül, ha megfelelő tőke áll rendelkezésre. Okvetlenül számolni kell tömeges hitel-igényekkel, mert a megkötöttség alatt ki nem elégített igények most egyszerre tömegesen loznak jelentkezni. Kérdés, hogy ezeket az igényeket hogyan elégítsék ki a vidéki intézetek? Bárhogy alakuljon is a helyzet, a legközelebbi jövőben a vidéki pénzintézetek hitelpolitikájában bizonyos változásoknak kell beállni. A vidéki pénzintézetek kihelyezéseinek nagy része úgynevezett gazdaváltókból áll. Ez az anyag pedig nem egyéb, mint váltóval rendezett hosszulejárati mezőgazdasági hitel magas kamatozással. Ez a kihelyezés, — eltekintve egészen kis összegű és így bármikor mobilizálható váltóktól, — majdnem teljesen inmobil. Ebből az anyagból nagy tételekben jelentkeznek betételőket kifizetni nem lehet. Már pedig a pénzintézetek hitelpolitika alapjaira a takarékbetét volt, amely különösen ilyen válságos időkben mindenkor fokozottabb liquiditást követel a hitelközvetítő szervektől. De a hitelélet másik fundamentumával, a fővárosi újból való leszámítással is baj van. A közelmúlt tapasztalatai megmutatták, hogy a válságos időkben erre sem lehet nyugodtan támaszkodni.

Vidéki pénzintézeteinknek ezek szerint a legközelebbi jövőben csak az abszolút mobil kihelyezésekkel volna szabad foglalkozniuk. Ilyenek: alkalmi üzletek finanszírozásai, gabona-, értékpapírok és lombardhitelek, prima könyvkövetelések leszámítása, stb. A magyar falu népe évtizedek óta összeforrott saját takarékpénztárával. Ennek a jövőben is így kell maradnia. A mi speciális gazdasági viszonyaink mellett továbbra is szükség van a falu és a pénzintézetek szoros együttműködésére. A nép hitel-igényei megmaradtak, ezeket okvetlenül ki kell elégíteni.

Magyarország széntermelése az év első felében. A kereskedelmi minisztérium hivatalos lapjában a minisztérium ipari osztálya közzé tette Magyarország széntermelésére és forgalmára vonatkozó összesített adatokat az idei esztendő első feléről. A minisztérium adatai szerint az 1931. első felévi széntermelési és szállítási eredményei a következők: 1931. év első felében 31,062.180 métermázsza szenet termeltek, ebből 27,006.464 millió mázsza került a kereskedelmi forgalomba. Az első félévi széntermelés tehát az 1928. év megfelelő időszakához hasonlítva 3,104.375 mázsával, az 1929. évi első félévtermelésénél 2,988.255 mázsával kevesebb. Az 1931. első félévi széntermelés 1928. első félévéhez hasonlítva, 3,410.520 mázsával, 1929. hasonló időszakához viszonyítva 7,005.312 mázsával és a múlt év első félévének szállításiához hasonlítva 1,772.219 q. csökkent.

Magyarországon van Európa legszebb iskolaszanatóriuma. A szentgotthárdi iskolaszanatóriumnak az elmúlt héten kiváló elismerésben volt része. Három német egyetemi orvostanár, akik a német szaklapokban már olvastak erről, a Magyar Iskola-Szanatórium Egyesület által létesített és minden korszerű pedagógiai és orvosi felszereléssel ellátott intézményről, nyári tanulmányutjuk keretében megtekintette a szentgotthárdi iskolaszanatóriumot is. Az intézmény alapos megismerése után egyértelműleg kijelentették, hogy a szentgotthárdi iskolaszanatórium ma Európának a legszebb iskolaszanatóriuma, amely mintaszerű berendezésével, gondos orvosi felügyelettel elsőrangban keresztyűlvi edzőkuráival, szabadlelti oktatásaival, a vészegény és gyenge, tüdőcsucshurutos gyermekek eldöradójának nevezhető. A szentgotthárdi iskolaszanatóriumban a beiratások megkezdődtek, az intézetbe bármely iskolát végezni akaró 6—18 éves fiú- és leánytanuló gyermekek vétetnek fel. Az egyesületnek az az óhaja, hogy a sanatórium áldásos működésében a szerényebb viszonyok között lévő családok gyermekei is részesüljenek, ezért nemcsak egész évre, hanem az iskolai tanév egy részére is mérsékelt díjért felvesz növendékeket, akik szintén az intézet tanári karának vezetésével mellett rendszeres oktatásban részesülnek és így tanulmányaikban nem maradnak el semmelt megkapják gyógykezelésüket is. Az érdeklődő szülőknél e közérdekű intézményről szívesen szolgál felvilágosítással a Magyar Iskola-Szanatórium Egyesület központi irodája: Budapest, VIII. Főherceg Sándor-u. 26.

Jogfolytonos korcsma berendezéssel és házzal együtt, igényjogosultnak eladó. Felvilágosítás a szerkesztőségben.

Walter magántanfolyam

legolcsóbban, legbiztosabban készít elő középiskolai magánvizsgákra, érettségire. Vidékieknek **levelező oktatás.** A szeptemberi és decemberi vizsgákra már most jelentkeznek. Budapest, Rákóczi-ut 51.

Gyorsíró tanfolyam. A Salgótarjáni Gyorsíró Szaktanfolyam a jövő iskolai évben is megtartja kurzusait. A kezdő és haladó tanfolyamok szept. 15-én kezdődnek meg. Legalább két középiskolát végzetek szept. 1-től hétfőn, szerdán és pénteken délután 5—6 óráig jelentkezhetnek felvételre Pénzes Zoltán tanárnál a reálgyimnáziumban.

Eladó ház, mely áll 2 szoba, előszoba, konyha, spajz, üzlethelyiség és mellékhelyiségekkel Fő-utca 270 szám.

Magyar királyi államvasutak Budapesti üzletvezetősége. 16940/1931. III.

Hirdetmény.

Értesítjük a t. szállító közönséget, hogy Salgótarján állomásra érkező vagy onnan vasuton elszállítandó gyors, illetve teher darabáruknak Salgótarján városban lakó címzetek lakására vagy üzlethelyiségébe és viszont ily áruknak felek lakásáról vagy üzlethelyiségéből Salgótarján állomásra fuvarozása iránt a vasutüzlet-szabályzat 78 §. 1. pontjában foglaltak alapján Gescheit Jenő salgótarjáni szállító céggel 1931. évi augusztus hó 1-től kezdődő érvénnyel szerződést kötöttünk.

Ennek a szerződésnek értelmében Gescheit Jenő salgótarjáni szállító cég az említett áruknak házhoz vagy háztól fuvarozásáért a következő díjakat számítja fel.

20 kg-ig 0:20 arany pengő, 20 kg-on felül minden megkezdett további 10 kg. után 0:05 arany pengő.

Ezek a díjtelek Salgótarján város területére vonatkoznak.

Árnyilatkozatok kiállításáért drbként 0:10 arany pengőt.

Értesítjük továbbá a t. szállító közönséget a Salgótarján és Salgótarján főter állomásra érkező, a címzetek által a vonatok megérkezése után át nem vett expresszáruknak a felek lakására vagy üzlethelyiségébe fuvarozásával is fentnevezett céget bizzuk meg. A házhozfuvarozásért a fentebbmegállapított díjak számítottak.

Azok a felek akik áruikat maguk viszik el, vagy más nem a vasut által alkalmazott fuvaros által kívánják elvitetni,

Donászy Viktor

MAGYAR DIVATÁRUHÁZA

FŐ-TÉR. SALGÓTARJÁN. FŐ-TÉR.

Szülők figyelmébe!

Tisztelettel értesitem az iskolás gyermekek szülőit, hogy az idei tanévre megérkeztek az első és második osztályba kötelező **gimnazista és polgári elölíráso egyenruhák**, Bocskay és gimnazista bárony sapkák.

Ezenkívül raktáron tartok:

Bőr és vászon iskolai táskákat. Elölíráso csikos és fehér **intézeti** vásznakat, szöveteiket és matröz gallérokat. Pické és flanel takarókat, saját készítésű fehér vattás **paplanokat**. Magyar gyártmányu patent harisnyákat. Zsebkendőket, ruhanemű jelzésére **betűket és számokat**.

Megrendelésre készítek:

Minden nagyságu fehérneműt. (inget és nadrágot). **Schliffonok és vásznak nagy választékban.** Továbbá nagy választék van tricó és habselyemből készült **fehérneműkből**.

Minden GFB. harisnyához egy kézi bőrdönt ingyen adunk!

Maradok tisztelettel:

DONÁSZY VIKTOR

„Magyar Divatáruháza” Salgótarján.

ezt a szándékukat még idejében, mindenestre még az áru megérkezése előtt az illetékes állomásfőnökségnél írásbelileg kötelesek bejelenteni.

Utánvétellel terhelt továbbá terjedelmes áruk házhoz vagy háztól csak a vállalkozó céggel kötendő előzetes egyezség alapján szállíttatnak.

A gyorsáru és expresszáru küldemények az értesítő és vétellelek kézbesítése után 2 órán belül, a délelőtti folyamán értesített teheráruk még aznap a délután értesített teheráruk pedig legkésőbbben éjszaka délig szállíttandók a fuvarlevélben megjelölt helyre.

A t. szállító közönség az ebből a fuvarozásból folyó esetleges panaszával a vonatkozó fuvarlevelek bemutatása mellett Salgótarján állomásfőnökségéhez avagy a magyar királyi államvasutak budapesti üzletvezetőségéhez fordulhat.

Budapest, 1931. évi augusztus hó.

Az Üzletvezetőség.

Nógrád és Hont k. e. e. vármegyék alispánjától.

11848/1931 szám.

Pályázati hirdetmény.

Salgótarján megyei városnál megüresedett az állami rendszerű X fizetési osztályba sorozott I. oszt. közigazgatási fogalmazó egyuttal közgým állásra pályázatot hirdetek.

A pályázati kérvényeket folyó évi szeptember hó 21 napjának déli 12 órájáig Nógrád és Hont k. e. e. vármegyék alispánjához címezve Salgótarján megyei város polgármesterénél kell benyújtani.

A pályázati kérvényhez a következő okmányokat kell mellékelni.

- 1.) A pályázó születési bizonyítványát,
- 2.) Pályázó törvényszerű képesítését igazoló okmányokat.
- 3.) Pályázó eddigi működését igazoló okmányokat.
- 4.) Pályázónak forradalom és az u. n. proletár diktatura, illetve az ellenséges megszállás alatt tanusított magatartását igazoló okmányokat.

Azon pályázók, akik Magyarországtól elszakított területől menekültek és az 1. 2. pontban említett okmányokat azonnal beszerezni nem képesek, születési és képesítési adataikat bármely hiteles okmánnyal igazolhatják.

Azok a pályázók, akik jelenleg is Salgótarján megyei város szolgálatában állanak, pályázati kérvényükhöz csak a törzskönyvi lap másolatukat tartoznak csatolni.

Balassagyarmat, 1931. szept. hó 1.

Baross

alispán.

A starjáni kir. jbiróság mint telekkönyvi hatóság. 735—931 tksz.

Arverési hirdetmény-kivonat

Salgótarjáni Takarékpénztár végrehajtónak Kis Borbála férj. Kovács Lajosné végrehajtást szenvedő ellen indított végrehajtási ügyében a telekkönyvi hatóság végrehajtási árverést 800 P tőkekövetelés és járuléka behajtása végett a starjáni kir. jbiróság területén levő Somoskőujfalu községben fekvő, s a somoskőujfalui 453, 192, 294, 621, 625, 721, 763, 765 és 766 hrz. tjkvben 1231, 1172, 795, 758, 951, 140, 416, 897 és 1050 hrzi számok alatt foglalt ingatlanokból, Kis Borbála férj. Kovács Lászlóné végrehajtást szenvedőnek B 18, B 22, B 7, B 24, B 22, B 3, B 7, B 6, B 6 sorszámok szerint néven álló ingatlan illetőségére és pedig az 1231 hrzi szám alatt foglalt „ház kenderföld” ingatlan jutalekon 1000 P, az 1172 hrzi szám alatt foglalt „szántó ingatlan” jutalekon 30 P, a 795 hrzi szám alatt felvett „rét” ingatlan illetőségére 28 P, a 758 hrzi szám alatt felvett rét ingatlan jutalekára 25 P, a 951 sz. a. foglalt „rét” ingatlan jálalekára 50 P, a 140 hrzsz. alatt foglalt „kert” ingatlan jutalekára 40 P, a 416 hrzsz. alatt felvett „szántóföld” ingatlan illetőségére 80 P, a 897 hrzsz. alatt foglalt „rét” ingatlan jutalekára 10 P, az 1050 hrzsz. alatt felvett „szántóföld” ingatlan illetőségére 10 P kiküldetési árban mindazonáltal és öz. Bede Anna öz. Kis Mihályné sz. Antal Ágnes és öz. Angyal Andrásné sz. Galbács Anna javára bekebelezett özevegyi haszonélvezeti valamint a Manisel Schléssische Bank rt. brüni bej. cég javára bekebelezett közsén kiaknázási jogoknak fenntartásával.

Az árverést 1931 évi szept. 16-án 10 órakor Somoskőujfalu község házánál fogják megtartani.

Az árverés alá kerülő ház ingatlant a kiállítás ár felénél, a többi ingatlant pedig kétharmadánál alacsonyabb áron nem adható el.

Az árverelni szándékozók kötelesek bánatpénzt a kiküldetési ár kézpénzben, vagy az 1881 LX. tc. 42 §-ában meghatározott árfolyammal számított óvadékképes értékpapírokkal a kiküldöttnek letenni, hogy a bánatpénznek előleges bírói letétbe belyezéséről kiállított letéti elismervényt a kiküldöttnek átadni és az árverési feltételeket aláírni (1881 LX. tc. 147., 150., 170. §§; 1908: LX. tc. 21. §.)

Az, aki az ingatlanért a kiküldetési árnál magasabb ígéretet tett, ha többet igéri senki sem akar, köteles nyomban a kiküldetési ár százaléka szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékáig kiegészíteni. (1908 XLI. 25. §.)

Salgótarján, 1931. ápr. 17.

Zelenka Ottó sk.
kir. jb. elnök.
Csomor
kir. tkvvezető.

APOLLO MOZGÓ HETI MŰSORA:

12 Sz. 13 V.

16 Sz. 17. Cs.

19 Sz. 20. V.

Földalatti gentleman
7 felv.

A sanfranciskói kaland
Szinmű 7 felv.

Jön!

Jön!

Randevu a fegyházban
Vigjáték 8 felv.

Jim Gordon kettős
élete

Szökik a vőm.

Kezdete: szerdán csütörtökön és szombaton este 7 és 9, vasár- és ünnepnap d. n. 5, 7 és 9 órakor.